

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนอนุบาล
ตามแนวคิดทักษะของนวัตกรรม
**The Priority Needs of Developing Academic Management of Kindergarten
Schools Based on The Concept of Innovator's Skill**

เบญญาภา วิลาวรรณ,
พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ และ สุกัญญา แชมช้อย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Benyabha Wilaiwan, Pruet Siribanpitak and Sukanya Chaemchoy
Chulalongkorn University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: wann4649@gmail.com

บทคัดย่อ

ทักษะของนวัตกรรม เป็นความสามารถของเด็กในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ที่เกิดจากการฝึกฝนทักษะ 5 ทักษะ ประกอบด้วย 1) ทักษะการคิดเชื่อมโยง (Associating Skill) 2) ทักษะการตั้งคำถาม (Questioning Skill) 3) ทักษะการสังเกต (Observing Skill) 4) ทักษะเครือข่าย (Networking Skill) และ 5) ทักษะการทดลอง (Experimenting Skill) เพื่อสร้างพื้นฐานทักษะของนวัตกรรมให้กับเด็กปฐมวัย

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนอนุบาลตามแนวคิดทักษะของนวัตกรรม เพื่อแสดงถึงความสำคัญของสภาพปัญหาในการบริหารวิชาการด้วยดัชนี $PNI_{modified}$ โดยวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลที่มีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัย อายุ 3-6 ปี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 374 โรงเรียน มีผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหาร หรือหัวหน้าวิชาการระดับปฐมวัย และครูผู้สอนระดับปฐมวัย จำนวน 748 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนอนุบาลตามแนวคิดทักษะของนวัตกรรมที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.824 โดยใช้สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้วิธี Modified Priority Needs Index ($PNI_{modified}$) ในการจัดลำดับของความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนอนุบาล ตามองค์ประกอบของทักษะนวัตกรรมโดยภาพรวม มีค่าดัชนี $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.691 ถือว่ามีความต้องการจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องได้รับการพัฒนา และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($PNI_{modified} = 0.744$) ด้านการประเมินพัฒนาการ ($PNI_{modified} = 0.691$)

* วันรับบทความ : 8 กันยายน 2566; วันแก้ไขบทความ 18 กันยายน 2566; วันตอบรับบทความ : 24 กันยายน 2566

และด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.671$) ตามลำดับ ทั้งสามด้านดังกล่าวถือว่าเป็นความต้องการจำเป็นเร่งด่วน

คำสำคัญ: การพัฒนาการบริหารวิชาการ; การบริหารวิชาการ; การบริหารวิชาการโรงเรียนอนุบาล; แนวคิดทักษะของนวัตกรรม

Abstracts

The skills of an innovator are the abilities of children to create new things that the result from of training in five skills, which's included: 1) Associating Skill 2) Questioning Skill 3) Observing Skill) 4) Networking Skill 5) Experimenting These skills are intended to provide a foundation for young children to become innovator.

The objective of this research was to study the priority need index of developing academic management of kindergarten schools based on the concept of innovator's skill. This is achieved by prioritizing the importance of these essential requirements to highlight the significance of the problem in academic management using the PNI_{modified} index. This study was conducted with descriptive method. Total 374 schools under the Office of Basic Education Commission for early childhood (3–6 years of age) were included in this study. All schools were selected by multi-stage sampling. The data were collected from 748 school directors or heads of academic kindergarten and kindergarten teachers. The research instruments were the current state, desirable state questionnaires of academic management for kindergarten school based on the concept of innovator's skill with a reliability of 0.824. The data was analyzed by descriptive statistics methods including frequency, percentage, means, standard deviation, and its priority in terms of needs was also set by using Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}).

The research finding indicate that the priority order of essential requirements for developing the academic management of kindergarten schools based on the components of innovator's skill, in an overall perspective, has a PNI_{modified} index value of 0.691. This suggests an urgent need for development.

When considered individually and ranked by essential needs, the top three priorities are as follows: curriculum development ($PNI_{\text{modified}} = 0.744$), assessment of development ($PNI_{\text{modified}} = 0.691$), and organizing learning experiences ($PNI_{\text{modified}} = 0.671$), in that order. All three of these aspects are considered urgent essential requirement.

Keywords: Academic Management Development; Academic Management; Kindergarten School Management; Innovator's Skill Concept

บทนำ

การพัฒนาทักษะการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมนั้นจำเป็นต้องสร้างคนให้เป็นผู้ที่มีแรงบันดาลใจในตนเองสูง มีความสามารถในการตั้งคำถามเพื่อหาปัญหาที่แท้จริง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความมุ่งมั่นอดทน มีความสามารถในการสังเกตสิ่งแวดล้อมรอบตัว มีความรอบรู้หลากหลายที่เกิดจากประสบการณ์จริงของตนเองและเครือข่ายและสามารถนำความรู้เหล่านั้นมาเชื่อมโยงเข้าด้วยกันเพื่อสร้างสรรค์กระบวนการแก้ปัญหาหรือการคิดค้นสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้ดีขึ้นซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวนี้เป็นสิ่งที่จำเป็นของนวัตกรรม (จิราภร คัมมณี, 2561 : 169)

Dyer (2019 : 27) กล่าวว่า นวัตกรรมที่สามารถสร้างนวัตกรรมต้องมีทักษะในการค้นหานวัตกรรม (Discovery skill) โดยจะต้องเป็นผู้มีทักษะการตั้งคำถาม (Questioning Skill) ทักษะการสังเกต (Observing Skill) ทักษะเครือข่าย (networking Skill) ทักษะการทดลอง (Experimenting Skill) และทักษะการคิดเชื่อมโยง (Associating Skill) ซึ่งทักษะที่สำคัญเหล่านี้จะช่วยส่งเสริมให้เด็กเติบโตเป็นนวัตกรรมที่สามารถสร้างนวัตกรรมพลิกผันที่เป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคมโดยรวม จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างเด็กให้มีทักษะนวัตกรรมตั้งแต่เยาว์วัยเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในอนาคต ดังนั้น การพัฒนาขีดความสามารถของเด็กและเยาวชนให้เป็นนวัตกรรมจึงเป็นเรื่องจำเป็น ทั้งนี้การสร้างเยาวชนให้เป็นนวัตกรรมสามารถปลูกฝังเรียนรู้ได้โดยการสั่งสมความเชี่ยวชาญ (Expertise) ทักษะความคิดสร้างสรรค์ (Creative thinking) และการสร้างแรงจูงใจ (motivation) และต้องอาศัยการให้ความช่วยเหลือจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู รวมถึงการสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมให้เอื้อต่อการเป็นนวัตกรรมของเด็ก (Wagner, 2012 : 44-45)

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2560 : online) พบว่า แนวทางในการเลี้ยงดูเด็กในหลายครอบครัวใช้วิธีการเลี้ยงดูลูกที่ไม่สอดคล้องกับพัฒนาการและธรรมชาติในการเรียนรู้ของเด็ก อาทิ เร่งรัดพัฒนาสมองลูก ด้วยการ “เร่งเรียน เขียนอ่าน” ส่งเสริมการติวสอบเข้าอนุบาลเน้นวิชาการมากเกินไป โดยขาดความเข้าใจเรื่องของเงื่อนไขเวลาในการพัฒนาสมอง จึงทำให้จำกัดกรอบความคิด ปิดกั้นความคิดสร้างสรรค์ และทำให้เด็กขาดโอกาสในการพัฒนาร่างกาย เด็กปฐมวัยจึงถูกเร่งรัดทางวิชาการ ผ่านการทำแบบฝึก แบบทดสอบ ทำให้เด็กปฐมวัยไทยขาดโอกาสที่ดีในการส่งเสริมพัฒนาการอย่างรอบด้าน รวมทั้งผู้บริหารโรงเรียนระดับปฐมวัยที่ไม่ยึดมั่นในหลักการ หรือต้องการตอบโจทย์ผู้ปกครอง ก็จะคล้อยตามความต้องการของผู้ปกครองเข้าสู่ระบบการสอนเพื่อสอบในที่สุด (ธิดา พิทักษ์สินสุข, 2562 : 83) ซึ่งขัดแย้งกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 ในมาตรฐานที่ 10 ว่าผู้เรียนต้องมีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ และมาตรฐานที่ 11 ว่าผู้เรียนต้องมีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งถือเป็นทักษะที่จำเป็นของนวัตกรรมในการสร้างนวัตกรรม

ปัญหาดังกล่าวนี้น่าสอดคล้องกับผลการวิจัยความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนอนุบาล ตามองค์ประกอบของทักษะนวัตกรรมโดยภาพรวม มีค่าความต้องการจำเป็น เท่ากับ 0.691 ($PNI_{modified} = 0.691$) ถือว่ามีความต้องการจำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนา และเมื่อพิจารณาองค์ประกอบตามกรอบความคิดทักษะของนวัตกรรมเป็นรายด้าน พบว่า ด้านทักษะการคิดเชื่อมโยงมีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{modified} = 0.898$) รองลงมา คือ ด้านทักษะการตั้งคำถาม ($PNI_{modified} = 0.802$) ด้านทักษะการทดลอง ($PNI_{modified} = 0.706$) ด้านทักษะการสังเกต ($PNI_{modified} = 0.617$) และด้านทักษะเครือข่าย ($PNI_{modified} = 0.434$) มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำสุด ตามลำดับ ซึ่งแสดงถึงสภาพปัญหาในการบริหารวิชาการที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วน

ดังนั้นการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนอนุบาลตามแนวคิดทักษะของนวัตกรรม จะสามารถนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนอนุบาล ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้มีการพัฒนาหลักสูตร การจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการประเมินพัฒนาการ ตอบสนองกลุ่มเป้าหมายและนำไปพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการและความเหมาะสมของเด็กปฐมวัย และส่งเสริมทักษะของนวัตกรรม ผู้วิจัยเห็นว่าการสร้างทักษะของนวัตกรรมต้องอาศัยกระบวนการบริหารวิชาการซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา จึงมีความสนใจดำเนินการวิจัยเพื่อให้ทราบถึงความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนอนุบาลตามแนวคิดทักษะของนวัตกรรม

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนอนุบาลตามแนวคิดทักษะของนวัตกรรม

ระเบียบวิธีวิจัย

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ โดยการศึกษากรอบแนวคิดการบริหารวิชาการโรงเรียนอนุบาลและกรอบแนวคิดทักษะของนวัตกรรม เพื่อสร้างและยืนยันกรอบแนวคิดของการบริหารวิชาการโรงเรียนอนุบาลและกรอบแนวคิดทักษะของนวัตกรรม และสร้างเครื่องมือเพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนอนุบาลตามแนวคิดทักษะของนวัตกรรม โดยมีรายละเอียดการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กที่มีอายุอยู่ระหว่าง 3-6 ปี ในปีการศึกษา 2564 จำนวน 5,706 โรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564).

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลที่มีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัย อายุ 3–6 ปี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ทั่วประเทศ จำนวน 374 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหาร หรือหัวหน้าวิชาการระดับปฐมวัย และครูผู้สอนระดับปฐมวัย จำนวน 748 คน โดยใช้สูตรของ Yamane (Taro Yamane, 1973 : 32) ที่ความเชื่อมั่น 95% ในการคำนวณกลุ่มตัวอย่างและใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ภาค คือ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และแบ่งตามขนาดสถานศึกษา คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ จากนั้นจึงใช้วิธีสุ่มตัวอย่างง่ายในการกำหนดการเก็บข้อมูล

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนอนุบาลตามแนวคิดทักษะของนวัตกร โดยแบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้า แนวคิด ทฤษฎี หลักการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และกำหนดประเด็นในการสร้างแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนอนุบาลตามแนวคิดทักษะของนวัตกร มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย โดยนำแบบสอบถามเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัยจำนวน 1 ท่าน ด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 2 ท่าน และด้านทักษะของนวัตกร จำนวน 2 ท่าน เพื่อพิจารณาคุณภาพเครื่องมือ ตรวจสอบค่าความตรงของเนื้อหา (Content Validity) และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item Objective Congruence) เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย ซึ่งพิจารณาเลือกค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) ในสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัยและไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง ผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ ผู้อำนวยการ หรือรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการระดับปฐมวัย หรือครูที่รับผิดชอบงานวิชาการระดับปฐมวัย จำนวน 30 โรงเรียน และนำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์ค่าความเที่ยง (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยวิธีของครอนบาค (Cronbach) เพื่อตรวจสอบค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับ ผลการตรวจสอบพบว่า แบบสอบถามสภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการตามแนวคิดทักษะของนวัตกร มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.824 จึงนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป...

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

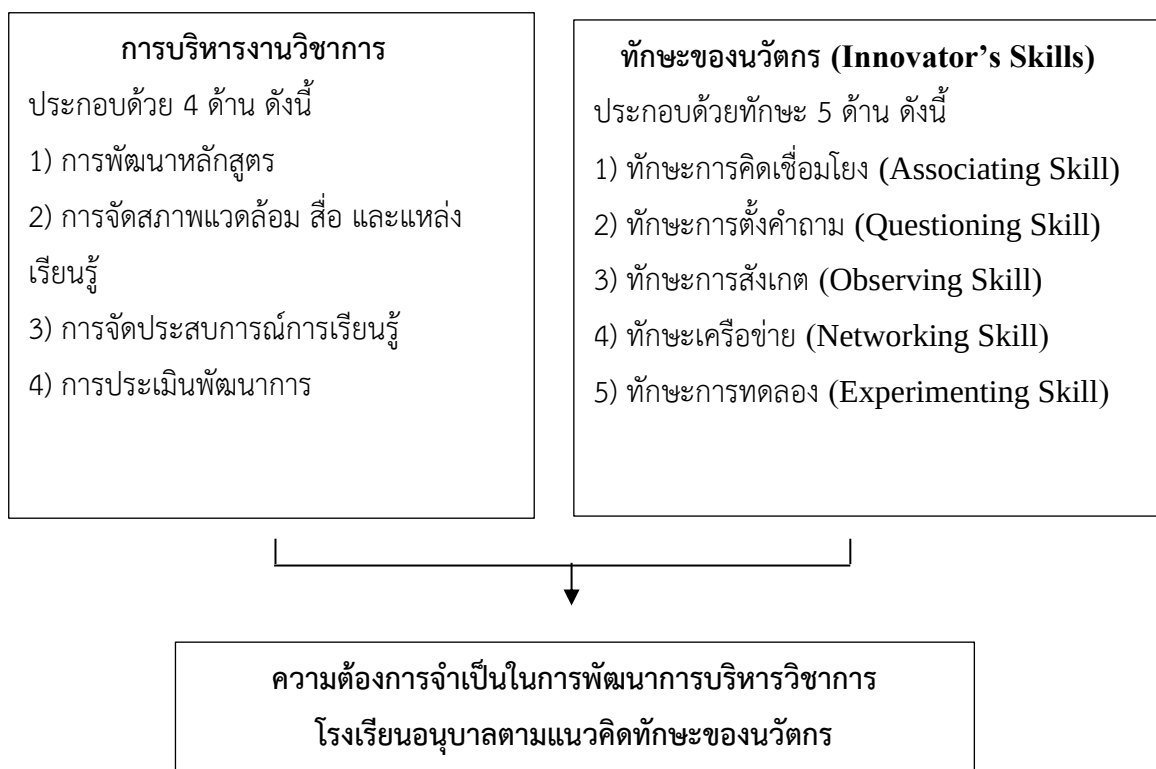
ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และแบบสอบถามผ่านระบบออนไลน์ Google form ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้นดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ติดตาม และทำการตรวจแบบสอบถาม

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ ความถี่ (f) และร้อยละ (%)..และการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนอนุบาลตามแนวคิดทักษะของนวัตกรรม โดยทำการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการวิเคราะห์ข้อมูลค่าดัชนีความต้องการจำเป็น โดยนำค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์มาวิเคราะห์ค่าความต้องการจำเป็น Modified Priority Needs Index ($PNI_{modified}$) เพื่อระบุความต้องการจำเป็นจากสูตร $PNI_{modified}$

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดขอบข่ายการบริหารวิชาการของ สุภาพร ปานหอม และวิรัชพัชร วงศ์วัฒน์เกษม (2564 : 73-84) ; ศศิธร วัฒนกุล และชญาพิมพ์ อูสาโห (2564 : 348-365) ; จิตรวรรณ เอกพันธ์ (2562 : 50) ; สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2561 : 42-114) ; วสุฤดี สุวรรณเทน และวัลนิกา ฉลากบาง (2559 : 151-164) ; ธนกร นิโรธร, (2559 : 74) ; สุกัด โอฟารพิริยกุล (2556 : 37) ; เยาวพา เดชะคุปต์ (2542 : 42) ; Faber, & Shearon (1970 : 212) มาสังเคราะห์ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 4 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้ 3) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และ 4) การประเมินพัฒนาการ และผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ Kieu (2017 : online); Schmitt (2013 : online) ; Wagner (2012 : 33-34) ; Dyer (2019 : 27) ; สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (2562 : online) มาสังเคราะห์เป็นทักษะของนวัตกรรม (Innovator's Skill) โดยมีองค์ประกอบ 5 ด้าน ดังนี้ 1) ทักษะการคิดเชื่อมโยง (Associating Skill) 2) ทักษะการตั้งคำถาม (Questioning Skill) 3) ทักษะการสังเกต (Observing Skill) 4) ทักษะเครือข่าย (Networking Skill) และ 5) ทักษะการทดลอง (Experimenting Skill) ดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนอนุบาลตามแนวคิดทักษะของนวัตกร

ผลการวิเคราะห์ลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนอนุบาลตามแนวคิดทักษะของนวัตกรในภาพรวม ตามองค์ประกอบทักษะของนวัตกร มีผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนอนุบาลตามแนวคิดทักษะของนวัตกรในภาพรวม ตามองค์ประกอบทักษะของนวัตกร

ขอบข่ายการบริหารวิชาการ	ประเด็น	องค์ประกอบกรอบความคิดทักษะของนวัตกร					เฉลี่ยรวมรายด้านการบริหารวิชาการ	ลำดับความจำเป็น
		ทักษะการคิดเชื่อมโยง	ทักษะการตั้งคำถาม	ทักษะการสังเกต	ทักษะการเครือข่าย	ทักษะการทดลอง		
1.การพัฒนาหลักสูตร	PNI _{modified}	0.915	0.839	0.676	0.484	0.805	0.744	1
	ลำดับ	(1)	(2)	(4)	(5)	(3)	-	
2. การจัดสภาพแวดล้อมสื่อและแหล่งเรียนรู้	PNI _{modified}	0.904	0.803	0.534	0.392	0.662	0.659	4
	ลำดับ	(1)	(2)	(4)	(5)	(3)	-	
3. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้	PNI _{modified}	0.917	0.796	0.592	0.437	0.613	0.671	3
	ลำดับ	(1)	(2)	(4)	(5)	(3)	-	
4. การประเมินพัฒนาการ	PNI _{modified}	0.858	0.771	0.665	0.422	0.742	0.691	2
	ลำดับ	(1)	(2)	(4)	(5)	(3)	-	
เฉลี่ยรวม	PNI _{modified}	0.898	0.802	0.617	0.434	0.706	0.691	

จากตารางที่ 1 ลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนอนุบาลตามแนวคิดทักษะของนวัตกรในภาพรวม ตามองค์ประกอบทักษะของนวัตกร พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนอนุบาลตามแนวคิดทักษะของนวัตกรในภาพรวม ตามองค์ประกอบทักษะของนวัตกร คือ 0.691 (PNI_{modified} = 0.691) เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบทักษะของนวัตกร มีผลดังนี้

ด้านการพัฒนาหลักสูตร (PNI_{modified} = 0.744) เป็นด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดอันดับแรก เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบทักษะของนวัตกร สามารถสรุปลำดับความต้องการจำเป็นสูงที่สุดไปหาต่ำที่สุด คือ ทักษะการคิดเชื่อมโยง (Associating Skill) (PNI_{modified} = 0.924) มีทักษะการตั้งคำถาม (Questioning Skill) (PNI_{modified} = 0.892) ทักษะการทดลอง (Experimenting Skill) (PNI_{modified} =

0.805) ทักษะการสังเกต (Observing Skill) ($PNI_{\text{modified}} = 0.892$) และทักษะเครือข่าย (Networking Skill) ($PNI_{\text{modified}} = 0.892$)

ด้านการประเมินพัฒนาการ ($PNI_{\text{modified}} = 0.691$) เป็นด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดอันดับที่สอง เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบทักษะของนวัตกรรม สามารถสรุปลำดับความต้องการจำเป็นสูงที่สุดไปหาต่ำที่สุด คือ ทักษะการคิดเชื่อมโยง (Associating Skill) ($PNI_{\text{modified}} = 0.874$) มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด รองลงมา คือ ทักษะการตั้งคำถาม (Questioning Skill) ($PNI_{\text{modified}} = 0.784$) ทักษะการทดลอง (Experimenting Skill) ($PNI_{\text{modified}} = 0.747$) ทักษะการสังเกต (Observing Skill) ($PNI_{\text{modified}} = 0.665$) และทักษะเครือข่าย (Networking Skill) ($PNI_{\text{modified}} = 0.422$)

ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.671$) เป็นด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดอันดับที่สาม เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบทักษะของนวัตกรรม สามารถสรุปลำดับความต้องการจำเป็นสูงที่สุดไปหาต่ำที่สุด คือ ทักษะการคิดเชื่อมโยง (Associating Skill) ($PNI_{\text{modified}} = 0.905$) มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด รองลงมา คือ ทักษะการตั้งคำถาม (Questioning Skill) ($PNI_{\text{modified}} = 0.885$) และทักษะการทดลอง (Experimenting Skill) ($PNI_{\text{modified}} = 0.641$) ทักษะการสังเกต (Observing Skill) ($PNI_{\text{modified}} = 0.592$) และทักษะเครือข่าย (Networking Skill) ($PNI_{\text{modified}} = 0.437$)

ด้านการจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.671$) เป็นด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดอันดับสุดท้าย เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบทักษะของนวัตกรรม สามารถสรุปลำดับความต้องการจำเป็นสูงที่สุดไปหาต่ำที่สุด คือ ทักษะการคิดเชื่อมโยง (Associating Skill) ($PNI_{\text{modified}} = 0.920$) มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด รองลงมา คือ ทักษะการตั้งคำถาม (Questioning Skill) ($PNI_{\text{modified}} = 0.876$) ทักษะการทดลอง (Experimenting Skill) ($PNI_{\text{modified}} = 0.702$) ทักษะการสังเกต (Observing Skill) ($PNI_{\text{modified}} = 0.534$) และทักษะเครือข่าย (Networking Skill) ($PNI_{\text{modified}} = 0.392$)

ผลการวิเคราะห์ลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนอนุบาลตามแนวคิดทักษะของนวัตกรรม ตามข้อย่อยของขอบข่ายการบริหารวิชาการ มีผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนอนุบาลตามแนวคิดทักษะของนวัตกรรม ตามข้อย่อยของขอบข่ายการบริหารวิชาการ

ขอบข่ายการบริหารวิชาการ และข้อย่อยของขอบข่าย การบริหารวิชาการ			องค์ประกอบกรอบความคิดทักษะของนวัตกร					เฉลี่ยรวม
			ประเด็น	ทักษะ การคิด เชื่อมโยง	ทักษะ การตั้ง คำถาม	ทักษะการ สังเกต	ทักษะ เครือข่าย	ทักษะ การ ทดลอง
การพัฒนาหลักสูตร (1)	การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	PNI _{modified}	0.924	0.892	0.724	0.480	0.846	0.760
		ลำดับ	(1)	(2)	(4)	(5)	(3)	(1)
	จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย	PNI _{modified}	0.943	0.782	0.557	0.453	0.764	0.684
		ลำดับ	(1)	(2)	(4)	(5)	(3)	(3)
	ประเมินตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย	PNI _{modified}	0.878	0.845	0.761	0.522	0.807	0.753
		ลำดับ	(1)	(2)	(4)	(5)	(3)	(2)
การจัดสภาพแวดล้อมสื่อ และแหล่งเรียนรู้ (4)	จัดการสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน	PNI _{modified}	0.920	0.876	0.554	0.381	0.702	0.681
		ลำดับ	(1)	(2)	(4)	(5)	(3)	(1)
	จัดการสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน	PNI _{modified}	0.889	0.770	0.467	0.376	0.566	0.595
		ลำดับ	(1)	(2)	(4)	(5)	(3)	(4)
	จัดสภาพแวดล้อมด้านสังคม	PNI _{modified}	0.872	0.773	0.501	0.365	0.607	0.624
		ลำดับ	(1)	(2)	(4)	(5)	(3)	(3)
การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (3)	จัดหาสื่อ แหล่งเรียนรู้และพื้นที่สร้างสรรค์ผลงาน (Maker space)	PNI _{modified}	0.936	0.750	0.575	0.378	0.732	0.655
		ลำดับ	(1)	(2)	(4)	(5)	(3)	(2)
	จัดทำแผนการจัดประสบการณ์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้	PNI _{modified}	0.929	0.714	0.574	0.347	0.586	0.618
		ลำดับ	(1)	(2)	(4)	(5)	(3)	(2)
	นำแผนจัดประสบการณ์ด้วยกิจกรรมที่หลากหลายในลักษณะการบูรณาการผ่านการเล่น	PNI _{modified}	0.905	0.885	0.610	0.504	0.641	0.696
		ลำดับ	(1)	(2)	(4)	(5)	(3)	(1)
การประเมินพัฒนาการ (2)	วางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ	PNI _{modified}	0.874	0.784	0.687	0.449	0.747	0.696
		ลำดับ	(1)	(2)	(4)	(5)	(3)	(1)
	ประเมินพัฒนาและวิเคราะห์ข้อมูลของเด็กครบทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม	PNI _{modified}	0.860	0.739	0.670	0.388	0.720	0.662
		ลำดับ	(1)	(2)	(4)	(5)	(3)	(3)
	การสรุปผลการประเมิน จัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศและนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาเด็ก	PNI _{modified}	0.842	0.790	0.638	0.428	0.758	0.679
		ลำดับ	(1)	(2)	(4)	(5)	(3)	(2)

จากตารางที่ 2 พบว่า ความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนอนุบาลตามแนวคิดทักษะของนวัตกร ตามข้อย่อยของขอบข่ายการบริหารวิชาการ มีผลดังนี้

ด้านการพัฒนาหลักสูตร เป็นด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดอันดับแรก เมื่อพิจารณารายข้อย่อยของขอบข่ายการบริหารวิชาการ สามารถสรุปลำดับความต้องการจำเป็นสูงที่สุดไปหาต่ำที่สุด คือ ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($PNI_{\text{modified}} = 0.760$) มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด รองลง คือ การประเมินตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ($PNI_{\text{modified}} = 0.753$) และการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.684$)

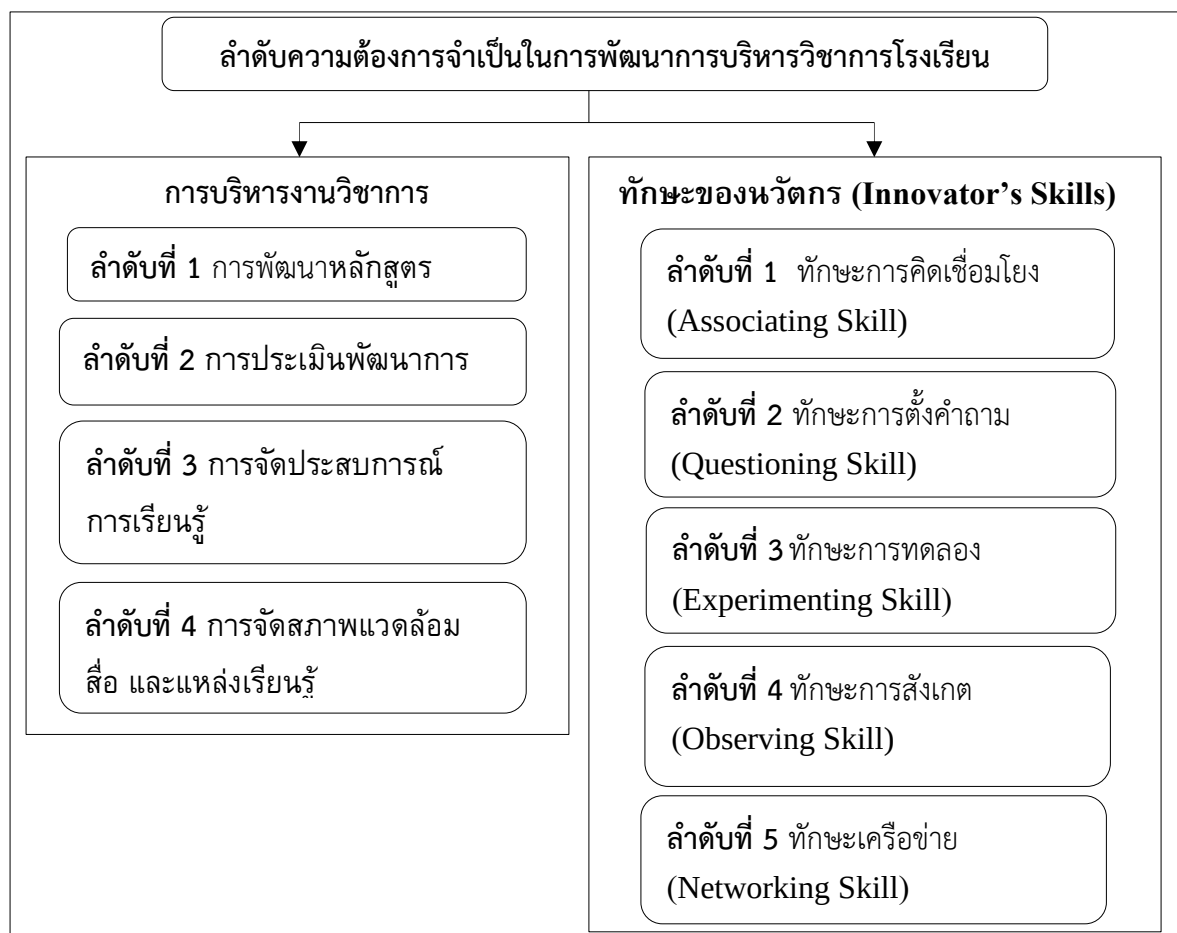
ด้านการประเมินพัฒนาการ เป็นด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดอันดับที่สอง เมื่อพิจารณารายข้อย่อยของขอบข่ายการบริหารวิชาการ สามารถสรุปลำดับความต้องการจำเป็นสูงที่สุดไปหาต่ำที่สุด คือ ด้านการวางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ ($PNI_{\text{modified}} = 0.696$) มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด รองลง คือ ด้านการสรุปผลการประเมิน จัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศและนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาเด็ก ($PNI_{\text{modified}} = 0.679$) และด้านการประเมินพัฒนาและวิเคราะห์ข้อมูลของเด็กครบทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.662$)

ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เป็นด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดอันดับที่สาม เมื่อพิจารณารายข้อย่อยของขอบข่ายการบริหารวิชาการ สามารถสรุปลำดับความต้องการจำเป็นสูงที่สุดไปหาต่ำที่สุด คือ ด้านการนำแผนจัดประสบการณ์ด้วยกิจกรรมที่หลากหลายในลักษณะการบูรณาการผ่านการเล่น มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.696$) และด้านการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.618$) ค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด

ด้านการจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้ เป็นด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดอันดับสุดท้าย เมื่อพิจารณารายข้อย่อยของขอบข่ายการบริหารวิชาการ สามารถสรุปลำดับความต้องการจำเป็นสูงที่สุดไปหาต่ำที่สุด คือ ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.681$) รองลงมา คือ ด้านการจัดหาสื่อ แหล่งเรียนรู้และพื้นที่สร้างสรรค์ผลงาน (Maker space) ($PNI_{\text{modified}} = 0.655$) ด้านการจัดสภาพแวดล้อมด้านสังคม ($PNI_{\text{modified}} = 0.624$) และด้านการจัดการสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน ค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.595$)

สามารถสรุปได้ว่า ขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการประเมินพัฒนาการ ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และด้านการจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามขอบข่ายการบริหารวิชาการ พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตร รายข้อย่อยด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีค่าความต้องการจำเป็นสูงที่สุด และเมื่อเรียงลำดับรายองค์ประกอบทักษะของนวัตกร พบว่า ทักษะการคิดเชื่อมโยง (Associating Skill) มีค่าความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ด้านการประเมินพัฒนาการ รายข้อย่อยด้านการวางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ

มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด และเมื่อเรียงลำดับรายองค์ประกอบทักษะของนวัตกรรม พบว่า ทักษะการคิดเชื่อมโยง (Associating Skill) มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ รายข้อย่อยด้านการนำแผนจัดประสบการณ์ด้วยกิจกรรมที่หลากหลายในลักษณะการบูรณาการผ่านการเล่น ค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด และเมื่อเรียงลำดับรายองค์ประกอบทักษะของนวัตกรรม พบว่า ทักษะการคิดเชื่อมโยง (Associating Skill) มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด และด้านการจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้ รายข้อย่อยจัดการสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด และเมื่อเรียงลำดับรายองค์ประกอบทักษะของนวัตกรรม พบว่า ทักษะการคิดเชื่อมโยง (Associating Skill) มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด บทความนี้เป็นเพียงการนำเสนอประเด็นการบริหารวิชาการมาผนวกกับประเด็นทักษะของนวัตกรรม ที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดในการบริหารวิชาการ 3 อันดับแรก ซึ่งจะสามารถนำข้อมูลที่ค้นพบนี้ เป็นข้อมูลพื้นฐานในการบริหารวิชาการและดำเนินนโยบายในอนาคต เพื่อส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีทักษะนวัตกรรมได้ต่อไป

แผนภาพที่ 2 สรุปลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนอนุบาล

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนอนุบาลตามแนวคิดทักษะของ นวัตกรรม ตามข้อย่อยของขอบข่ายการบริหารวิชาการ โดยภาพรวม คือ 0.691 ($PNI_{\text{modified}} = 0.691$) เมื่อพิจารณาตามขอบข่ายการบริหารวิชาการ พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตร มีความต้องการจำเป็นสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการประเมินพัฒนาการ ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และด้านการจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้ และเมื่อพิจารณารายองค์ประกอบทักษะของนวัตกรรม ผนวกกับการพิจารณาตามขอบข่ายการบริหารวิชาการ พบว่า ทักษะการคิดเชื่อมโยง (Associating Skill) มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุดในทุกขอบข่ายการบริหารวิชาการ จึงมีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

ด้านการพัฒนาหลักสูตร รายข้อย่อย การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด และเมื่อเรียงลำดับรายองค์ประกอบทักษะของนวัตกรรม พบว่า ทักษะการคิดเชื่อมโยง (Associating Skill) มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด ผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความเชื่อว่าการพัฒนาหลักสูตรเพื่อสร้างให้เด็กปฐมวัยมีทักษะของนวัตกรรม ยังไม่มีการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ถึงทิศทางในการพัฒนาหลักสูตรและแนวทางในการจัดทำเนื้อหาสาระของหลักสูตรเพื่อพัฒนาทักษะนวัตกรรม ด้านทักษะการคิดเชื่อมโยง (Associating Skill) ไว้อย่างชัดเจน ดังนั้น ในการพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทางการศึกษา ควรร่วมกันจัดทำหลักสูตรโดยกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ตาม วิสัยทัศน์และเป้าหมายของโรงเรียน จัดทำเป็นหลักสูตรแกนกลางของโรงเรียนที่มีความยืดหยุ่นตามบริบท เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ในการเรียนรู้ของเด็กเป็นสำคัญ สอดคล้องกับ สมชาย รัตนทองคำ (2566 : 2) ซึ่งได้อธิบายว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นส่วนที่มีความสำคัญมาก เพราะจุดมุ่งหมายจะบอกถึงทิศทางของหลักสูตรว่าจะพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปในลักษณะใด เมื่อกำหนดทิศทางของหลักสูตรโดยเขียนเป็นจุดมุ่งหมายแล้ว จุดมุ่งหมายของหลักสูตรก็จะเป็นเครื่องชี้แนะต่อการจัดหลักสูตรตลอดจนการจัดการเรียนการสอน

จะเห็นได้ว่า การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เป็นองค์ประกอบที่สำคัญเปรียบเสมือนคู่มือที่ช่วยในการวางแผน และเป็นแนวทางให้ผู้ใช้หลักสูตรได้ทราบว่าหลักสูตรนั้นมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะการคิดเชื่อมโยง (Associating Skill) สอดคล้องกับ ศิวะลักษณ์ มหาชัย และเอกราช โฆษิตพิมานเวช (2565 : 174) ซึ่งได้อธิบายว่า การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เป็นการกำหนดคุณภาพของผู้เรียนเมื่อเรียนรู้จบหลักสูตร ประกอบด้วยความรู้ ในเนื้อหาสาระ ทักษะกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดขั้นสูง และค่านิยมอันพึงประสงค์

ด้านการประเมินพัฒนาการ รายข้อย่อย ด้านการวางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด และเมื่อเรียงลำดับรายองค์ประกอบทักษะของนวัตกรรม พบว่า ทักษะการคิดเชื่อมโยง (Associating Skill) มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด ผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าการวางแผนการประเมินพัฒนาการยังไม่ได้กระทำอย่างเป็นระบบ และไม่มีการวางแผนประเมินพัฒนาการทั้ง

4 ด้านให้สอดคล้องสัมพันธ์กับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อให้เด็กได้ลงมือกระทำและแสดงออกถึงความรู้ ความสามารถ ทักษะด้านต่าง ๆ ในกิจกรรม สามารถคิดเชื่อมโยงสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ จนนำไปสู่ทักษะทางปัญญา คือ ทักษะการคิดเชื่อมโยง (Associating Skill) จึงควรวางแผนอย่างเป็นระบบและใช้เครื่องมือในการประเมินพัฒนาการด้วยวิธีการที่หลากหลายเหมาะสมกับช่วงวัยของเด็ก สอดคล้องกับ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2561 : 114-115) ซึ่งได้อธิบายว่า การประเมินพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของเด็ก ถือเป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ควรยึดหลักการ ดังนี้ 1) วางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ 2) ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน 3) ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี 4) ประเมินพัฒนาการตามสภาพจริง และ 5) สรุปผลการประเมิน จัดทำข้อมูลและนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาเด็ก

จะเห็นได้ว่า การวางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ มีผลต่อการส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ซึ่งผู้สอนต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญในการวางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับ นลินี วัฒนคร (2557 : 22-23) ซึ่งได้อธิบายว่า การดำเนินการประเมินพฤติกรรมเด็กปฐมวัยต้องทำอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดเป้าหมายของการประเมิน มีการวางแผนการดำเนินการ เลือกใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและ เครื่องมืออย่างมีประสิทธิภาพ ที่สำคัญต้องมีการจัดบันทึกข้อมูลไว้เป็นหลักฐานเพื่อให้เห็นร่องรอยของพัฒนาการอย่างเป็นระบบ ทุกระยะของการพัฒนา

ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ รายชื่อย่อย ด้านการนำแผนจัดประสบการณ์ด้วยกิจกรรมที่หลากหลายในลักษณะการบูรณาการผ่านการเล่น มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด และเมื่อเรียงลำดับรายการองค์ประกอบทักษะของนวัตกร พบว่า ทักษะการคิดเชื่อมโยง (Associating Skill) มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด ผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กยังคงเร่งรัดทางวิชาการ จนทำให้ไม่สามารถพัฒนาทักษะต่าง ๆ ได้ โดยเฉพาะทักษะการคิดเชื่อมโยง (Associating Skill) การเล่นจึงเป็นวิธีการสำคัญที่ทำให้เห็นถึงพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็ก ครูควรจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยบูรณาการผ่านการเล่นเพื่อทำให้เด็กได้เรียนรู้ตามธรรมชาติและมีพัฒนาการสมวัย สอดคล้องกับ Korea Institute of Child Care and Education (2013 : online) ซึ่งได้อธิบายว่า การเล่นจะทำให้เด็กได้เรียนรู้อย่างมีความสุข การเล่นเป็นการบูรณาการด้านพัฒนาการของเด็กอย่างเป็นองค์รวม กระตุ้นแรงจูงใจให้เด็กอยากรู้อยากลอง คิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านสังคม และทักษะด้านธรรมชาติ

จะเห็นได้ว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็ก ครูมีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้คอยอำนวยความสะดวกและส่งเสริมการจัดประสบการณ์ผ่านกิจกรรมด้วยวิธีการเล่น เพื่อพัฒนาเด็กทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญารวมถึงทักษะด้านต่าง ๆ ได้แก่ ทักษะการคิดเชื่อมโยง (Associating Skill) สอดคล้องกับ Wagner (2012 : 46-47) ซึ่งได้อธิบายว่า ความสำคัญของการเล่นของเด็กทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการอย่างเหมาะสมกับวัยจนนำไปสู่ความหลงใหล และการสร้างจุดมุ่งหมายของชีวิต

ด้านการจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้ รายชื่อย่อย ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน ค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด และเมื่อเรียงลำดับรายองค์ประกอบทักษะของนวัตกรรม พบว่า ทักษะการคิดเชื่อมโยง (Associating Skill) มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด ผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย หากเด็กอยู่ในสภาพแวดล้อมภายในที่ไม่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสม จะไม่สามารถตอบสนองให้เกิดการสร้างทักษะการคิดเชื่อมโยง (Associating Skill) หรือทักษะด้านอื่น ๆ ได้ จึงควรจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน ที่มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์สอดคล้องกับ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2561: online) ซึ่งได้อธิบายว่า การจัดวางวัสดุอุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์ ควรจัดให้เหมาะสม สอดคล้องกับวัยและพัฒนาการ เพื่อให้เด็กสามารถใช้หรือทำกิจกรรมได้สะดวกด้วยตนเอง จัดพื้นที่ในห้องเรียนให้เหมาะสม สภาพแวดล้อมในห้องควรมีความสะอาดและปลอดภัย แบ่งพื้นที่ในห้องเรียนให้เหมาะสมกับการประกอบกิจกรรมตามหลักสูตร

จะเห็นได้ว่า การจัดการสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน เพื่อสร้างทักษะการคิดเชื่อมโยง (Associating Skill) ต้องสร้างสภาพแวดล้อมให้เด็กได้เรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจ โดยการลงมือทำผ่านสื่อ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ร่วมกับเพื่อน ครู จะทำให้เด็กเกิดทักษะและพัฒนาการด้านต่าง ๆ สอดคล้องกับ นรพร จันทรเฉลี่ย เสริบุตร (2565 : 32) ซึ่งได้อธิบายว่า พื้นที่การเรียนรู้แนวใหม่ในการจัดการเรียนรู้ที่จะนำไปสู่ทักษะในศตวรรษที่ 21 ต้องเน้นให้เด็กมีส่วนร่วมและฝึกทำอย่างต่อเนื่องจนเกิดเป็นทักษะโดยสร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์เมคเกอร์สเปซ (Makerspace) ในการจัดการเรียนรู้ผ่านการสร้างพื้นที่ให้เด็ก ๆ ได้สร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ตามความสนใจและเรียนรู้จากการลงมือทำ คิดแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอน เกิดจินตนาการ วางแผนแลกเปลี่ยนความคิด สร้างและพัฒนาผลงานจนเกิดนวัตกรรม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ จากผลการวิจัยพบว่า 1.1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด และเมื่อเรียงลำดับรายองค์ประกอบทักษะของนวัตกรรม พบว่า ทักษะการคิดเชื่อมโยง (Associating Skill) มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด ดังนั้น ควรมีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยอิงจากความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรที่เน้นทักษะการคิดเชื่อมโยง (Associating Skill) และร่วมกันกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียนโดยบูรณาการเข้ากับการจัดกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรมในระดับปฐมวัย 1.2) ด้านการประเมินพัฒนาการ สามารถใช้ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นวางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบและนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาเด็กปฐมวัย

2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย จากผลการวิจัยพบว่า 2.1) สถานศึกษาสามารถใช้ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นไปใช้ป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารวิชาการเพื่อสร้างเด็กให้มีทักษะของนวัตกรรม 2.2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถนำผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นไปกำหนดเป็นนโยบายในการจัดทำหลักสูตรที่เน้นทักษะของนวัตกรรมในระดับปฐมวัย

3. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ จากผลการวิจัยพบว่า 3.1) สถานศึกษานำผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นไปวางแผน จัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นทักษะนวัตกรรมเป็นฐาน 3.2) ผู้บริหารสถานศึกษานำผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นไปใช้ในการวางแผนการบริหารงานวิชาการ โดยเฉพาะด้านการพัฒนาหลักสูตรที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดซึ่งต้องดำเนินการเพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

- จิตรวรรณ เอกพันธ์. (2562). *นวัตกรรมการบริหารวิชาการโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดนักคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย*. วิทยานิพนธ์ดุสิตวิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิรากร คุ่มมณี. (2561). การเรียนรู้แบบสะเต็มเกมมิฟิเคชันเพื่อเสริมสร้างทักษะด้านนวัตกรรมสร้างสรรค์ของนวัตกรรมอาชีวศึกษา. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น*. 15 (2), 162-177.
- ธนกร นิโรธ. (2559). *การศึกษการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ธิดา พิทักษ์สินสุข. (2562). *วิกฤตปฐมวัยกระทบอนาคตชาติ. วารสารการจัดการทางการศึกษาปฐมวัย สมาคมอนุบาลศึกษาแห่งประเทศไทย*. 1 (1), 77-89.
- นรรธพร จันทรเจลิย เสริบุตร. (2565). *สร้างทักษะแห่งอนาคตด้วย Makerspace STEAM DESIGN PROCESS*. กรุงเทพมหานคร: กู๊ดเฮด ฟรินท์ติ้ง แอนด์ แพพเคเกจจิ้ง กรุ๊ป จำกัด.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2542). *การบริหารและการนิเทศการศึกษาปฐมวัย*. กรุงเทพมหานคร: แม็ค.
- วสุกฤต สุวรรณเทน และวัลนิกา ฉลากบาง. (2559). *คุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย : ปัจจัยเชิงสาเหตุ. วารสารเวอร์ริเดียน*. 9 (3), 151-164.
- ศศิธร วัฒนกุล และชญาพิมพ์ อูสาโห. (2564). *การสังเคราะห์กรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนอนุบาลและทักษะชีวิตเด็กปฐมวัย. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์*. 7 (2), 348-365.

- ศิวะลักษณ์ มหาชัย และเอกราช โฆษิตพิมานเวช. (2565). การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา. *วารสารมณีเชษฐา* 5 (2), 168-185.
- สุภัค โอฬาริยกุล. (2556). *การพัฒนารูปแบบการบริหารวิชาการสำหรับโรงเรียนอนุบาล*. วิทยานิพนธ์ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิตครุศาสตร์ สาขาวิชาบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาพร ปานหอม และวิรัชพัชร วงศ์วัฒน์เกษม. (2564). การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับปฐมวัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1. 27 มีนาคม 2564. วิทยาลัยนครราชสีมา. นครราชสีมา: สำนักงานวิจัยและพัฒนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). ระบบจัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคล (Data Management Center). *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 15 สิงหาคม 2565. แหล่งที่มา : <https://portal.bopp-obec.info/obec64/publicstat/report>
- สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ. (2562). STEAM4INNOVATOR. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 29 สิงหาคม 2565. แหล่งที่มา: <https://moocs.nia.or.th/article/steam4innovator>.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564). *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 29 พฤศจิกายน 2565. แหล่งที่มา: <http://www.nesdc.go.th>.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2561). *คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สมชาย รัตนทองคำ. (2566). จุดมุ่งหมายของหลักสูตร. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 9 สิงหาคม 2565. แหล่งที่มา : <https://ams.kku.ac.th/aalearn/resource/edoc/tech/9aim.pdf>.
- Dyer, J. (2019). *The Innovator's DNA*. The United States of America: Harvard Business Review Press.
- Faber, C.F., & Gilbert, F.S. (1970). *Elementary school administration*. New York: Holt Rhinehartand Winston.
- Kieu P. (2017). 8 Skill that makes a successful innovator. *Online*. Retrieved August 24, 2021. from : <https://sociable.co/business/innovation-8-skills/>
- Korea Institute of Child Care and Education. (2013). Nuricurriculum : The first step toward the integration of the split systems of early childhood education and care in Korea. *Online*. Retrieved November 15, 2016. from : https://kicce.re.kr/eng/newsletter_mail/pdf/201401_brief.pdf
- Schmitt. L. (2013). An Innovaor's skill Set – Eight Ways To Improve Your Capacity to Innovate. *Online*. Retrieved August 24, 2021, from : <http://www.theinovogroup.com>
- Taro Yamane. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. (3rd ed.). New York: Harper and Row Publication.
- Wagner, T. (2012). *The Global Achievement Gap: Why Even Our Best Schools Don't Teach the New Survival Skills Our Children Need--and What We Can Do About It*. New York: Basic Books.